

Sygn. akt III CZ 415/22

POSTANOWIENIE

Dnia 13 stycznia 2023 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Mariusz Łodko (przewodniczący)

SSN Ewa Stefańska

SSN Mariusz Załucki (sprawozdawca)

w sprawie z wniosku E. S.
z udziałem J. S.
o podział majątku wspólnego,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym 13 stycznia 2023 r.
w Izbie Cywilnej w Warszawie,
zażalenia uczestnika
na postanowienie Sądu Najwyższego
z dnia 29 czerwca 2022 r., sygn. akt I CSK 2384/22

odrzuca zażalenie.

UZASADNIENIE

Postanowieniem z 29 czerwca 2022 r. Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia do rozpoznania skargi kasacyjnej uczestnika J. S. , wniesionej od postanowienia Sądu Okręgowego w Gdańsku z 5 listopada 2021 r. w sprawie z wniosku E. S. o podział majątku wspólnego.

Na to postanowienie uczestnik wywiódł zażalenie do Sądu Najwyższego.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zażalenie podlegało odrzuceniu.

W postępowaniu przed Sądem Najwyższym obowiązuje zastępstwo stron przez adwokatów lub radców prawnych (art. 87¹ § 1 k.p.c.). Dotyczy to także postępowania toczącego się na skutek wniesienia do Sądu Najwyższego zażalenia (zob. np. postanowienie SN z 14 kwietnia 2021 r., I CZ 33/20). Sporządzenie zażalenia do Sądu Najwyższego osobiście przez stronę (uczestnika postępowania nieprocesowego) pozbawioną zdolności postulacyjnej jest dotknięte brakiem nieusuwalnym i powoduje konieczność odrzucenia takiego zażalenia wprost, jako niedopuszczalnego, bez wzywania do uzupełnienia tego braku. Niemożliwe również jest usunięcie takiego braku samodzielnie przez stronę, ani jej pełnomocnika w jakiegokolwiek formie (zob. m.in. postanowienia SN z 9 lipca 2021 r., IV CZ 26/21; z 16 lipca 2021 r., I CZ 21/21; z 25 lutego 2022 r., III CZ 46/22; z 14 czerwca 2022 r., III CZ 197/22). Z tego względu, sporządzone i wniesione zażalenia do Sądu Najwyższego osobiście przez uczestnika pozbawionego zdolności postulacyjnej skutkuje jego odrzuceniem wprost, jako niedopuszczalnego.

Na marginesie Sąd Najwyższy zauważa, że zażalenie podlegałoby odrzuceniu, nawet gdyby zostało sporządzone przez profesjonalnego pełnomocnika. Zgodnie bowiem z art. 394¹ § 1 k.p.c. zażalenie do Sądu Najwyższego przysługuje na postanowienie sądu drugiej instancji odrzucające skargę kasacyjną oraz na postanowienie sądu drugiej lub pierwszej instancji odrzucające skargę o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia. Orzeczenie w przedmiocie odmowy przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania nie jest postanowieniem odrzucającym skargę.

Odrzucenie środka zaskarżenia następuje bowiem ze względu na niedochowanie wymagań formalnych. W przypadku skargi kasacyjnej są to elementy wymienione w art. 398⁴ k.p.c. oraz wymagania stawiane każdemu pismu procesowemu, takie jak np. uiszczenie opłaty lub umieszczenie podpisu.

Odmowa przyjęcia do rozpoznania jest zaś instytucją dotyczącą jedynie postępowania przed Sądem Najwyższym, prowadzonego w sprawie ze skargi kasacyjnej lub skargi o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia. Zgodnie natomiast z art. 398⁹ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli: w sprawie występuje istotne zagadnienie

prawne; istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów; zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Postępowanie kasacyjne przed Sądem Najwyższym nie stanowi bowiem trzeciej instancji sądowej, lecz jest ukierunkowane na zaspokojenie interesu publicznego związanego z przyczynianiem się do zwiększenia i utrwalenia pewności co do obowiązującego prawa poprzez rozwiązywanie istotnych nowych problemów prawnych, ważnych dla obrotu gospodarczego lub życia społecznego bądź poprzez ujednolicanie orzecznictwa sądów powszechnych. *A contrario* do brzmienia art. 398⁹ § 1 k.p.c., jeżeli w sprawie nie występuje żadna z czterech wymienionych przesłanek, Sąd Najwyższy odmawia przyjęcia skargi do rozpoznania. Od orzeczeń Sądu Najwyższego nie przysługują zaś dalsze środki zaskarżenia.

Z tych przyczyn Sąd Najwyższy odrzucił zażalenie jako niedopuszczalne na podstawie art. 398⁶ § 3 w zw. z art. 394¹ § 3 k.p.c.

[SOP]

[ms]